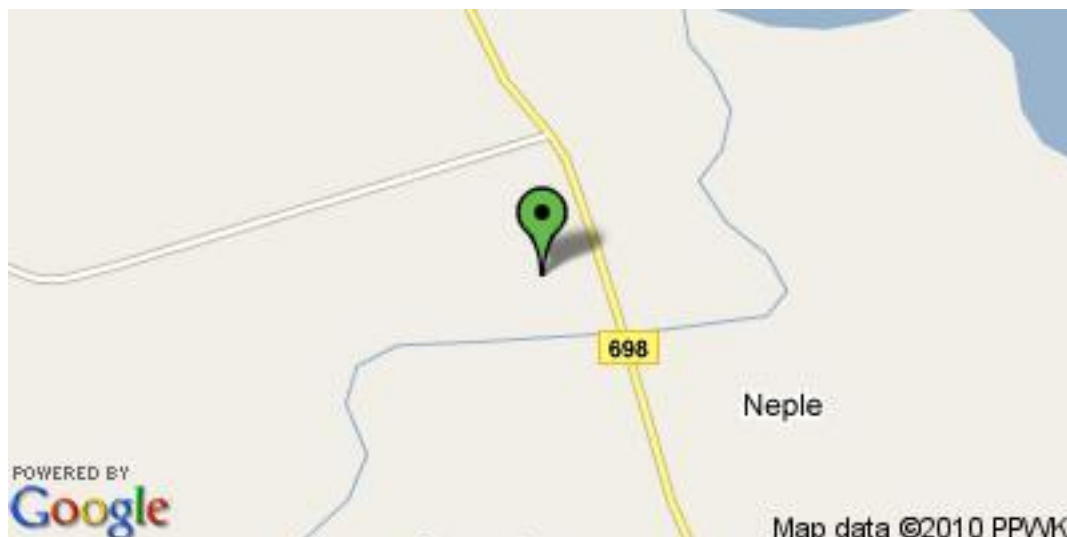

Zabytkowy zespół dworski

Współrzędne: Szerokość - 52.126032, Długość - 23.517909

Neple, gmina Terespol

Zabytkowy zespół dworski, nr rej.: A-163 z 27.01.1967r. w skład którego wchodzi:

- kaplica, z 1828r - lamus, tzw. Skarbczyk, ob. magazyn, 1 poł. XIX - pawilon ogrodowy, tzw. Altana Chińska, ob. dom mieszk., 1 poł. XIX - dom, tzw. Biwak, 1 poł. XIX, 2 poł. XIX - park, XIX

Dziś po dawnym dworze Mierzejewskich i Dymiszów pozostały jedynie gruzy z resztkami piwnic. Spalony obiekt rozbierano systematycznie w latach 1937-39 i po wojnie - do lat sześćdziesiątych.

Najstarszym zachowanym zabytkiem dawnego zespołu dworskiego w Neplach jest lamus - tzw. **Skarbczyk**, wzniesiony ok. 1786 r. jeszcze przez Franciszka Ursyna Niemcewicza, przebudowany w 1913 r. w stylu neogotyckim przez Lubomira Dymszą. Ale najciekawszymi dla turysty, zachowanymi obiektami są:

Biwak - pawilon mieszkalny z potężną fasadą i niewielkim balkonem, wzniesiony ok. 1820 r. na skraju parku, nad doliną Krzny, specjalnie dla cara Aleksandra I. Do 1915 r. nad drzwiami wejściowymi wisiały 2 marmurowe tablice z napisami w języku francuskim: *"Biwak Jego Cesarskiej Mości Aleksandra I": "Szczęśliwy biwaku, pod twym sklepionym dachem spoczywał cesarz Aleksander I, któremu Europa zawdzięcza pokój, a Polska swe istnienie"*.

Kaplica z 1829 r., w której pochowano ukochanego syna Mierzejewskich -Juliusza Augusta, a w 1854 r. i jego ojca - Kaliksta. Prochy obu są tu przechowywane do dziś. Na ścianie neogotyckiej kaplicy umieszczono tablicę z napisem: *"Kto był Ojcem i Matką, a stracił ostatniego syna, pojmie ich ból"*. Pamięci syna poświęcony jest też wielki głaz, sprowadzony przez rodziców aż z Wołynia, zwieńczony metalowym krzyżem, z napisem: *"Kalikst i Julia Mierzejewscy Juliuszowi Augustowi, urodzonemu 6 listopada 1817 r., zmarłemu 12 listopada 1828 r., żył lat 11 dni 5 godzin 9"*. Ustawiono go na miejscu tragicznego wypadku Juliusza Augusta (obecnie na podwórzu gospodarstwa Jana Sobolewskiego).

Z podworskich obiektów zachował się jeszcze budynek mieszkalny tzw. **Biały Dworek** z wysokim partykiem

Zabytkowy zespół dworski

kolumnowym, wzniesiony na początku XX w., oraz klasycystyczny pawilon z I połowy XIX w., w którym ongiś mieściła się biblioteka. Naprzeciwko Biwaku, po drugiej stronie drogi, znajduje się budynek dawnej dworskiej kuchni z lat 70-tych XIX w. (po 1915 r. mieszkała w nim Zofia Dymiszowa).

Park w Neplach ma powierzchnię 18 ha i zajmuje nachylone zbocze doliny Krzyny. Rośnie tu ok. 1100 grabów, klonów, jesionów i kasztanów w wieku do 120 lat. Do 1958 r. największą atrakcją parku był jeden z największych w Europie jałowców o obwodzie 2,7 m i wysokości 13 m, ale został powalony przez burzę (jego pień znajduje się w arboretum w Kórniku).

[źródło informacji](#)